

[Bertel Dahlgaard.]

ny grundlov, som alle partier efter kapitulationen gav Danmarks ungdom.

Jeg vender tilbage til mit udgangspunkt. Hvilke andre af efterårets ønsker er opfyldt? Det radikale venstre krævede i efteråret afviklingen af restriktionerne fortsat, navnlig de væsentligste af byggerestriktionerne fjernet. Det er sket, og samtidig er liberaliseringen udadtil skredet så langt frem, at i dag 53 pct. af vor import fra Marshalllandene plus Vesttyskland er på friliste. Vi krævede en væsentlig del af tilskudsordningerne ophævet. Det er sket, så statens tilskud er gået ned fra ca. 300 mill. kr. til ca. 100 mill. kr. Vi opstillede det som et mål atter i år at nedsætte skatterne med 150 mill. kr. udover de 150 mill. kr.s nedsættelse i fjor. Finansministeren smilede ad det, men vi har dog nået en skattenedsættelse på ca. 130 mill. kr., og jeg håber, finansministeren stadig smiler.

Under stærk modstand krævede det radikale venstre, at foruden en pengesaning ved hjælp af Marshallstøtten skulle en mindre del af Marshallpengene anvendes til støtte for modernisering og rationalisering indenfor landbrug, håndværk og andre erhverv. Kravet blev til virkelighed ved de love, der nu vedtages. Vi krævede de militære indkaldelser betydeligt formindsket. Det er sket til det ærede medlem hr. Ole Bjørn Krafts fortrydelse, selvom det ikke skete i det omfang, der var saglig baggrund for. Vi hævdede, at tiden nu var inde til gennemførelse af amnesti for de mindre forbrydelser under besættelsen. Også dette gennemføres nu. Gennem al den gølge larm, som i denne vinter fra tid til anden er trængt ud fra Christiansborg, er der altså alligevel opnået store arbejdsresultater, som vi fra vor side har grund til at glæde os over, og vi finder grund til at takke både regeringen og de partier, der har bidraget hertil.

Men vi har selvfølgelig også lidt skuffelser. Vi fremhævede i efteråret, at i et samfund som det danske, hvor næsten al arbejdskraft er i arbejde, gives der kun een vej til at sætte produktionen op, nemlig at gøre den enkeltes arbejde mere effektivt gennem bedre tilrettelæggelse af arbejdet, gennem større bevægelighed på arbejdsmarkedet, så hver enkelts arbejdskraft bliver udnyttet bedst muligt, og gennem øget arbejdstempo. Vort lands vanskeligheder kan kun overvindes ad denne vej, og vi må arbejde os igennem dem. Den højere levestandard, som de brede lag skal nå, kan kun nås gennem arbejde og øget produktion. Det er nødvendigt at sige sandheden: en større produktion og en større op-

sparing er nødvendig for landet, og konsekvenserne heraf kan ingen unddrage sig. Vi har fremsat forslag, der tog sigte på at fremskynde en sådan udvikling. Jeg skal slet ikke nægte, at den højtærede arbejdsminister har et åbent blik for det, der er kærnen i denne sag, men det forekommer os, at udviklingen går for langsomt. Der møder en et utal af betænkeligheder; man diskuterer i en kommission, men det haster; om to år holder Marshallstøtten op, og vi skal stå på egne ben. Jeg håber, regeringen helt forstår alvoren heri.

Jeg skal nævne et andet område, hvor vi er skuffede. Vi havde ventet, at der var opnået et resultat af forhandlingerne om leje-loven. Der findes på dette område nogle af de mest ømtålige problemer, men også problemer, som man ikke fortsat kan skyde til side. Hvorledes tror man, de tusinder af unge føler, der må betale en leje, der er dobbelt så høj som andre lejer af tilsvarende bolig? Med hensyn til det almindelige lejespørgsmål må man jo, hvis man vil være rimelig, erkende, at der er husejere — og det er ikke de dårligste —, som fra gammel tid har været rimelige med deres lejekrav, og i sådanne tilfælde gør de ændrede økonomiske forhold en moderat forhøjelse berettiget. Men det må også erkendes, at det for mangfoldige lejligheder gælder, at der med de formindskede reparationer og den fulde udlejning af alle lejligheder haves en rimelig rente af kapitalen. Det, der er sket i denne vinter på dette område, er efter mit skøn, at venstre og konservative af interesse for at tillade lejeforhøjelse også for dem, der oppebærer en god fortjeneste, har spændt ben for, at der gives de ejere, der virkelig har et berettiget krav på en forhøjelse, adgang dertil. Det er meget beklageligt, men folketinget må se til efteråret at komme på højde med sig selv i denne sag og finde grundlag for en løsning.

I forbindelse hermed bør nævnes problemer, der knytter sig til den nye ejendoms-skyldvurdering og ængstelsen hos mange for dens virkninger. Jeg beklager, at det forslag, det radikale venstre har fremsat med henblik herpå, endnu ikke er behandlet. Vi må fastholde, at de gældende bygnings-skatte overhovedet ikke skal kunne forhøjes udover den højde, de har i øjeblikket. Vort forslag vil blive fremsat igen til efteråret. Jeg tvivler om, at man vil kunne modsætte sig dets gennemførelse.

Den økonomiske udvikling herhjemme står i usikkerhedens tegn. Det er ikke et særkende blot for Danmark. Jeg så forleden dag et svensk erhvervsblad, der skrev, at